

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АВТОТЭЭВРИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ ТӨҮГ-ЫН 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2025/84/НА-СТА-ТӨҮГ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Д.Энхдалай
Утас: 260512 Цахим хаяг: enkhdalai.d@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ц.Энхжаргал
Утас: 261628 Цахим хаяг: enkhjargalts@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Гэрэлтэх бүртгэл Аудит ХХК
Захирал А.Сарангэрэл Утас: 99884842
Цахим хаяг: Gereltekhhburtgelaudit3@gmail.com

Улаанбаатар хот
2025 он

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВ
ТӨҮГ-ЫН ЗАХИРАЛ Б.ГҮРСОРОНЗОН
ТАНАА

2025.03.08 № 07/1259
танай _____-ны № _____-т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Авто тээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тайлбар тодруулгаас бүрдсэн санхүүгийн тайланд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, мөнгөн гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС)-ын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт (АОУС), түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитаар илэрсэн дуудлага худалдаанаас олсон орлогыг буруу бүртгэж, зөрчил, үр дагавар үүсгэсэн, нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тооцоог хянаагүй зөрүүтэй тайлагнасан, албан томилолт болон урамшуулал илүү олгосон, цалин, шатахууны зардлыг буруу тооцоолсон, авлага, өр төлбөрийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж, баталгаажуулаагүй, хөрөнгийг бүртгэлд тусгаагүй, үндсэн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тогтоож, цаашид ашиглах эсэхийг шийдвэрлээгүй, газрын асуудлыг шийдвэрлээгүй, цахим худалдан авалтыг зохион байгуулаагүй, Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, заавар, журмын дагуу өөрчилж мөрдөөгүй зэрэг нийт 603.5 сая төгрөгийн зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Энэ нь Авто тээврийн тухай хуулийн 171 дүгээр зүйлийн 171.4 дэх заалт, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2, 20 дугаар зүйлийн 20.2.2, 20.2.5, 20.2.6 дахь заалт, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8 дахь заалт, Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалт, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2, 20 дугаар зүйлийн 21.2, гучин нэгдүгээр зүйлийн 31.2, 67 дугаар зүйлийн 67.1 дэх заалт, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4 дэх заалт, Төрийн болон орон нутгийн

өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2, 44 дүгээр зүйлийн 44.1 дэх заалтуудыг зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд гүйцэтгэлээр 52,843.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэн, 9,843.1 сая төгрөг буюу 22.9 хувиар давуулан биелүүлж, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ноогдол ашиг 2,835.6 сая төгрөг, түрээсийн орлогын 40.0 хувь 92.8 сая төгрөгийг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Ачаа тээврийн 38784, зорчигч тээврийн 46278, хүнс тээврийн 1496, тээвэрлэлтийн гэрээгүй нийтийн зорчигч тээврийн 4180, аюултай ачаа /тэсэрч дэлбэрэх бодис/ тээврийн 1326 тээврийн хэрэгслийг шалгаж, 1625 зөрчилд 188.9 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Авто тээврийн үндэсний төв ТӨҮГ нь тайлант онд 711,820 тээврийн хэрэгслийг техникийн хяналтын үзлэгт хамруулахаар төлөвлөснөөс 723159 тээврийн хэрэгслийг хамруулж, 102.0 хувийн гүйцэтгэлтэй, 5058 хүнд мэргэшсэн жолоочийн үнэмлэх олгосон байна.

Тус төв нь тайлант онд 12 зорилт, 24 чиглэлийн хүрээнд нийт 96 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 73 арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, 22 арга хэмжээ хэрэгжих шатанд, 1 арга хэмжээний хэрэгжилт хангалтгүй, биелэлт 92.4 хувьтай гэж үнэлэгдсэн байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, СТОУС-ын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АГУУЛГА

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	3
2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан	4
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл	7
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	9
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	9
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	9
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад орсон өөрчлөлт	11
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
4.1 Ерөнхий зүйл.....	15
4.2 Материаллаг байдал	15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

Товчилсон үгийн жагсаалт

ААНОАТ	Аж ахуй нэгжийн орлогын албан татвар
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БНХАУ	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс
ЗТЯ	Зам тээврийн яам
ЗТС	Зам тээврийн сайд
МИАТ	Монголын иргэний агаарын тээвэр
МУЗГ	Монгол Улсын Засгийн Газар
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар
СТОУС	Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
УТҮГ	Улсын төсөвт үйлдвэрийн газар

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант он: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	ХӨРӨНГӨ	26,676,245,304.00	33,164,957,168.12
1.1	Эргэлтийн хөрөнгө	26,676,245,304.00	33,164,957,168.12
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	24,176,097,182.24	29,202,085,105.43
1.1.2	Дансны авлага	140,852,998.61	92,727,314.40
1.1.3	Татвар, НДШ – ийн авлага	784,047.00	6,409,414.21
1.1.4	Бусад авлага	39,723,837.59	7,785,404.79
1.1.6	Бараа материал	2,200,471,236.63	2,345,994,455.83
1.1.7	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	118,316,001.91	1,509,955,473.46
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	26,676,245,303.98	33,164,957,168.12
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө	38,423,980,829.30	46,796,036,646.12
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	30,420,824,265.99	38,060,345,567.18
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	7,951,305,647.11	8,735,691,078.94
1.2.6	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	51,850,916.20	-
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	38,423,980,829.30	46,796,036,646.12
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	65,100,226,133.28	79,960,993,814.24
2	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ		
2.1	Өр төлбөр		
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр		
2.1.1.1	Дансны өглөг	2,138,280,951.84	234,335,615.99
2.1.1.3	Татварын өр	311,518,093.01	428,158,402.68
2.1.1.4	НДШ-ийн өр	-	145,177.44
2.1.1.8	Урьдчилж орсон орлого	262,913,795.29	149,929,462.87
2.1.1.8.1	Хойшлогдсон орлого /Хөрөнгө/	-	243,683,240.97
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	51,119,000.00	-
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,763,831,840.14	1,056,251,899.95
2.1.2	Урт хугацаат өр төлбөр		
2.1.2.1	Урт хугацаат зээл	4,941,250,460.28	4,281,328,603.86
2.1.2.3	Хойшлогдсон татварын өр	-	-
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	4,941,250,460.28	4,281,328,603.86
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	7,705,082,300.42	5,337,580,503.81
2.3	Эздийн өмч		
2.3.1	Өмч:-төрийн	241,840,000.00	241,840,000.00
2.3.2	хувийн	-	-
2.3.3	хувьцаат	-	-
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	3,149,852,787.34	3,131,491,948.04
2.3.4	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	19,295,044,750.84	28,057,707,591.78
2.3.5	Хуримтлагдсан ашиг /өмнөх үеийн/	34,708,406,294.68	31,891,265,305.65
2.3.6	Хуримтлагдсан ашиг /тайлант үеийн/	-	11,301,108,464.96
2.3.7	Эздийн өмчийн дүн	57,395,143,832.86	74,623,413,310.43
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	65,100,226,133.28	79,960,993,814.24

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Тайлант он: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2023 оны	2024 оны
		12-р сарын 31	12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	31,177,459,392.71	43,906,898,393.17
2	Борлуулалтын өртөг	27,712,051,664.40	36,181,740,526.09
3	Нийт ашиг(алдагдал)	3,465,407,728.31	7,725,157,867.08
4	Түрээсийн орлого	197,829,155.83	232,265,557.27
5	Хүүгийн орлого	921,271,902.84	717,840,802.93
6	Зорчигч тээврийн орлого	7,401,942,034.56	7,334,578,937.72
8	Бусад орлого	1,201,860,980.95	742,751,716.11
8.1	Орлогын дүн	9,722,904,074.18	9,027,437,014.03
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	-	-
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	2,091,892,779.45	3,179,023,733.36
12	Бусад зардал	1,266,095.24	-
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	-	65,585,954.44
17	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз	-	(10,292,750.00)
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	11,095,152,927.80	13,628,864,352.19
19	Орлогын татварын зардал	1,643,476,256.23	2,327,755,887.23
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	9,451,676,671.57	11,301,108,464.96
21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)		
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	9,451,676,671.57	11,301,108,464.96

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
Тайлант он: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

/төгрөгөөр/

Мөр ийн дуга ар	Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	241,840,000.00	3,159,212,904.41	20,494,083,400.00	25,017,961,208.98	48,913,097,532.14
2	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)				9,451,676,671.57	9,451,676,671.57
3	Өмчид гарсан өөрчлөлт			(1,199,038,649.16)	4,323,606.30	(1,194,715,061.61)
4	Зарласан ногдол ашиг				(684,112,010.00)	(684,112,010.00)
5	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн		(9,360,117.07)		918,556,817.83	909,196,700.76
6	2023 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	241,840,000.00	3,149,852,787.34	19,295,044,750.84	34,708,406,294.68	57,395,143,832.86
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга				18,362,020.97	18,362,020.97
8	Залруулсан үлдэгдэл					
9	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)				11,301,108,464.96	11,301,108,464.96
10	Өмчид гарсан өөрчлөлт			8,762,662,840.94		8,762,662,840.94
11	Зарласан ногдол ашиг				(2,835,503,010.00)	(2,835,503,010.00)
12	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн		(18,360,839.30)			(18,360,839.30)
13	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	241,840,000.00 0	3,131,491,948.04	28,057,707,591.78	43,192,373,770.61	74,623,413,310.43

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

/төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	43,242,219,397.10	54,649,736,673.26
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	43,200,141,240.00	51,626,529,925.35
	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	-	-
	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	42,078,157.10	405,000.00
	Буцаан авсан албан татвар	-	-
	Татаас, санхүүжилтийн орлого	-	-
	Бусад мөнгөн орлого	-	3,022,801,747.91
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	29,836,625,606.59	44,467,514,712.72
	Ажиллагчдад төлсөн	17,046,941,165.58	22,227,096,358.40
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	2,264,063,654.70	3,079,205,186.42
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	559,999,036.00	653,159,128.09
	Ашиглалтын зардалд төлсөн	2,662,102,169.05	3,244,605,636.14
	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	530,872,095.09	805,590,677.82
	Хүүгийн төлбөрт төлсөн	112,923,812.94	115,758,025.60
	Татварын байгууллагад төлсөн	3,327,808,758.40	7,892,778,199.78
	Даатгалын төлбөрт төлсөн	60,846,713.00	83,292,292.00
	Бусад мөнгөн зарлага	3,271,068,201.83	6,366,029,208.47
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	13,405,593,790.51	10,182,221,960.54
2	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	921,271,902.84	717,840,802.91
	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
	Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
	Хүлээн авсан хүүгийн орлого	921,271,902.84	717,840,802.91
	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	5,757,077,297.00	2,500,609,042.38
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	2,056,110,897.00	2,460,964,951.47
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	700,966,400.00	39,644,090.91
	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн		
	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-1,835,805,394.16	-1,782,768,239.47
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)		
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	1,229,680,289.12	3,373,465,797.88
	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	545,558,279.12	537,962,787.88
	Төлсөн ногдол ашиг	684,122,010.00	2,835,503,010.00
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-1,229,680,289.12	-3,373,465,797.88
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	10,340,108,107.23	5,025,987,923.19
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	13,835,989,075.01	24,176,097,182.24
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	24,176,097,182.24	29,202,085,105.43

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

2.5 Эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

Тайлант он: 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

/мянган төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	2023 оны гүйцэтгэл	2024 оны		Зөрүү	Хувь
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	2	3	4	5	6	7
A	Орлого төвлөрүүлэлт					
1	Техникийн хяналтын үзлэгийн орлого	14,571,278.8	14,800,000.0	16,467,002.6	1,667,002.6	111.3
2	Тээвэр зохицуулалтын орлого	13,837,700.5	17,630,000.0	21,697,238.2	4,067,238.2	123.1
3	Хөдөлгөөний хяналт, удирдлагын орлого	1,946,790.1	1,200,000.0	1,393,588.0	193,588.0	116.1
4	Бүртгэлийн үйлчилгээний орлого	8,430,738.1	8,600,000.0	11,929,085.8	3,329,085.8	138.7
5	Үйл ажиллагааны бусад орлого	2,113,855.9	770,000.0	1,447,420.8	677,420.8	188.0
	Нийт дүн	40,900,363.5	43,000,000.0	52,934,335.4	9,934,335.4	122.9
1	Цалин хөлс	16,302,228.1	24,337,240.0	23,705,317.5	631,922.5	97.4
2	Цалингийн нэмэгдэл, урамшуулал	1,106,725.6	1,300,000.0	424,685.1	875,314.9	32.7
3	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	2,279,128.6	3,421,827.4	3,252,298.1	169,529.3	95.0
4	Албан татвар хураамж /Машины татвар бусад/	194,499.9	217,000.0	187,800.6	29,199.4	86.5
5	Бичиг хэргийн зардал	151,942.8	170,000.0	169,923.0	77.0	100.0
6	Ашиглалтын зардал	1,151,862.4	1,376,219.3	1,258,370.3	117,849.0	91.4
7	Хангамжийн материалын зардал	141,806.7	180,000.0	176,311.3	3,688.7	98.0
8	Төлбөр хураамжийн зардал	267,934.4	257,194.5	238,161.8	19,032.7	92.6
9	Сургалтын зардал	92,145.9	110,000.0	104,550.8	5,449.2	95.0
10	Түрээсийн зардал /байр, тоног төхөөрөмж/	1,566,966.6	1,800,000.0	1,799,135.2	864.8	100.0
11	Тогтмол үйлчилгээ, засварын зардал	225,417.0	250,000.0	182,276.1	67,723.9	72.9
12	Шатахууны зардал	304,107.3	510,560.0	487,413.9	23,146.1	95.5
13	Даатгалын зардал	32,834.1	45,000.0	44,306.4	693.6	98.5
14	Утас, интернэтийн зардал	271,495.1	330,000.0	310,083.8	19,916.2	94.0
15	Томилолтын зардал /унаа, буудал, хоол, /дотоод, гадаад/	466,872.4	1,080,000.0	870,756.1	209,243.9	80.6
16	Хэвлэлийн зардал	384,165.7	370,000.0	368,399.5	1,600.5	99.6
17	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардал	117,775.8	150,000.0	125,941.1	24,058.9	84.0
18	Банкны үйлчилгээний зардал	76,667.4	150,000.0	149,952.4	47.6	100.0
19	Цэвэрлэгээний материалын зардал	23,202.4	23,000.0	22,856.9	143.1	99.4
20	Зар сурталчилгааны зардал	165,876.5	250,000.0	205,544.5	44,455.5	82.2
21	Бизнес уулзалт, арга хэмжээний зардал	183,787.3	180,000.0	176,332.6	3,667.4	98.0
22	Аудитын зэрэглэл тогтоох үйлчилгээний хөлс	18,000.0	11,000.0	11,000.0	-	100.0
23	Өвөлжилтийн бэлтгэл хангах зардал	91,842.8	160,000.0	118,985.5	41,014.5	74.4
24	Хөдөлмөр хамгааллын зардал	309,231.9	533,958.8	466,333.8	67,625.0	87.3
25	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал	190,296.9	269,000.0	223,786.9	45,213.1	83.2
26	Сэлбэг хэрэгслийн зардал	233,993.9	240,000.0	234,290.4	5,709.6	97.6
27	Шагнал урамшуулал	9,919.5	15,000.0	7,231.8	7,768.2	48.2
28	Ахмадын жилийн зардал	110,901.5	150,000.0	122,152.4	27,847.6	81.4
29	Хог хаягдал устгах	14,625.7	23,000.0	20,365.2	2,634.8	88.5
30	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	115,166.8	120,000.0	81,750.0	38,250.0	68.1
31	Зээлийн хүүгийн зардал	54,446.4	50,000.0	47,067.0	2,933.0	94.1
32	Ажилчдын нийгмийн асуудал шийдвэрлэх зардал	200,000.0	300,000.0	299,500.0	500.0	99.8
33	Болзошгүй ажлын зардал	234,938.9	300,000.0	295,048.2	4,951.8	98.3
34	Элэгдлийн зардал	2,714,403.1	2,820,000.0	3,117,542.9	(297,542.9)	110.6
	Нийт дүн	29,805,209.4	41,500,000.0	39,305,471.1	2,194,528.9	94.7
1	Татварын өмнөх ашиг/алдагдал	11,095,154.1	1,500,000.0	13,628,864.4	(12,128,864.4)	908.6

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

2	Орлогын албан татвар	1,643,470.3	150,000.0	2,327,755.9	(2,177,755.9)	1,551.8
3	Цэвэр ашиг/алдагдал	9,451,683.9	1,350,000.0	11,301,108.5	(9,951,108.5)	837.1
4	Ногдол ашгийн өглөг	684,122.0	2,288,032.0	2,835,503.0	(547,471.0)	123.9
6	Төсөвт	8,423,764.8	9,988,441.2	14,093,625.4	(4,105,184.2)	141.1
7	Борлуулалтын 1 төгрөгт ногдох	0.73	0.97	0.74	0.2	76.9
5	Хөрөнгө оруулалт	8,179,693.6	25,684,257.6	7,561,374.2	(18,122,883.5)	29.4
8	Нийт авлага	181,360.9	120,000.0	106,922.1	13,077.9	89.1
9	Нийт өр төлбөр	7,705,082.3	4,028,000.7	5,337,580.5	(1,309,579.8)	132.5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ нь автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх, улс, хот хооронд, орон нутгийн нийтийн зорчигч болон ачаа тээвэр, шуудан, жуулчин тээвэрлэлтийн үйлчилгээг улсын хэмжээнд зохицуулах, зохион байгуулах, автотээврийн хэрэгслийн бүртгэл хөтлөх, мэргэшсэн жолоочийн шалгалт авах, үнэмлэх олгох, авто үйлчилгээний байгууллагад ангилал тогтоох, автотээврийн салбарын бүтээгдэхүүн үйлчилгээнд тохирлын үнэлгээ хийх, чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг Зам тээврийн сайдын эрхлэх хүрээний байгууллага юм.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын дүрэмд үйл ажиллагааны чиглэл, чиг үүргийг дараах байдлаар тодорхойлсон байна. Үүнд:

- Тээврийн ухаалаг системд суурилсан, хямд, хүртээмжтэй, тээврийн бусад төрөлтэй уялдсан тээврийн үйлчилгээг тогтвортой үзүүлж, нэгдсэн удирдлага зохицуулалтаар хангах;
- Тээврийн хэрэгслийн тээвэрлэлтийн болон техник ашиглалтын шаардлагыг хангасан байдалд тавих хяналтыг дэлхий нийтээр мөрдөж байгаа стандарт, техникийн зохицуулалт, дэвшилтэт технологид нийцүүлж зам тээврийн осол, түүнээс учирч буй хохирлыг бууруулах;
- Хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, судалгаа шинжилгээнд үндэслэсэн, эдийн засаг, нийгмийн эрэлтэд нийцсэн, чанартай, шуурхай, аюулгүй, мэргэжлийн өндөр түвшний үйлчилгээг үзүүлж тээврийн дэд бүтцийг хөгжүүлэх;
- Мэргэжил, ур чадвар, зөв менежмент хосолсон өрсөлдөх чадвар бүхий хүний нөөцийг бүрдүүлэх;

Тус төв нь "Автотээврийн талаар төрөөс баримтлах бодлого, зорилтын хүрээнд хэрэглэгчийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн, эдийн засгийн үр ашигтай, аюулгүй, ая тухтай тээврийн цогц үйлчилгээг үзүүлэхэд оршино" гэсэн эрхэм зорилгыг дэвшүүлэн ажилласан байна.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ нь тайлант онд 711,820 тээврийн хэрэгслийг техникийн хяналтын үзлэгт хамруулахаар төлөвлөснөөс 723159 тээврийн хэрэгслийг хамруулж, 102.0 хувийн гүйцэтгэлтэй, 5058 хүнд мэргэшсэн жолоочийн үнэмлэх олгосон байна.

Улс хоорондын байнгын зорчигч тээвэрлэлтийг 15 чиглэлд 21 аж ахуйн нэгж байгууллагын 168 тээврийн хэрэгсэл, 313 мэргэшсэн жолоочтойгоор /давхардсан тоогоор/ тээвэрлэлт хийж, улс хоорондын зорчигч тээвэрлэлтээр 20198 тээврийн хэрэгслээр 410,139 зорчигч тээвэрлэсэн бөгөөд суудал ашиглалт 49.0 хувь байна.

Хот хоорондын нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээг 57 аж ахуйн нэгж, байгууллагатай гэрээ байгуулан 46 чиглэлд нийт 784 тээврийн хэрэгсэл, 2257 мэргэшсэн жолоочтойгоор, 1,505,878 зорчигч тээвэрлэсэн бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 5.3 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нийт 173,380 тээврийн хэрэгслийг шинээр бүртгэж, өмнөх оноос 55.1 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

МУЗГ-ын 2009 оны 213 дугаар тогтоолоор Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо УТҮГ-ыг байгуулж, МУЗГ-ын 2013 оны 336 дугаар тогтоолоор Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ болгон өөрчилсөн байна.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирлын 2022 оны А/217 дугаар тушаалаар Захирлын зөвлөлийг нийт 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулж, ажиллах журмыг шинэчлэн баталсан байна.

**Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан**

Тайлант хугацаанд компанийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг дараах хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт орсон;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль шинэчлэн найруулсан;
- Нийслэлийн Засаг даргын 2024 оны “Нийслэл хотод автотээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаар олгох шалгуур үзүүлэлтийг батлах тухай” А/1230 дугаар захирамж найруулсан;
- Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын Захирлын 2024 онд баталсан “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем”-ийн программ ашиглуулах төлбөр батлах тухай;

ТӨБЗГ-ын 2023 оны 693 дугаар тогтоолоор Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын зохион байгуулалт, бүтцийг шинэчлэн баталж, орон тооны дээд хязгаарыг 845 ажилтан, албан хаагчтай байхаар тогтоосон байна. Үүнд:

- Захирал 1,
- 1 алба,
- 8 хэлтэс,
- 4 тасаг,
- Улаанбаатар хот дахь Судалгаа, хөгжил, чанарын удирдлагын 1 төв,
- Зорчигч тээврийн 2 төв,
- Техникийн хяналтын үзлэгийн 3 төв,
- Аймгийн автотээврийн 21 төв,
- Замын-Үүд, Цогтцэций салбартай.

Тус төв нь 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 1 алба, 8 хэлтэс, 4 тасаг, 1 төвд 298 орон тоо батлагдсанаас 250 ажилтан, албан хаагч, Улаанбаатар хот дахь Судалгаа, хөгжил, чанарын удирдлагын төв, Зорчигч тээврийн 2 төв, Техникийн хяналтын үзлэгийн 3 төвд 195 орон тоо батлагдсанаас 172 ажилтан, албан хаагч, аймгийн автотээврийн 21 төв, Замын-Үүд, Цогтцэций салбарт нийт 352 орон тоо батлагдсанаас 321 ажилтан, албан хаагч, нийт 743 ажилтан, албан хаагч ажиллаж байна.

Төвийн захирлын 2024 оны А/04, А/06 дугаар тушаалаар тус үйлдвэрийн газрын бүтэц, нэгжийн ажил албан тушаалын жагсаалтыг баталсан байна.

Удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэхэд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Төвийн захирлын 2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/107 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажилладаг. Тус төв нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, заавар, журмын дагуу шинэчлэн боловсруулах шаардлагатай байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад орсон өөрчлөлт

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалаар баталсан "Аж ахуйн нэгжид мөрдөх "Санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 14,860.8 сая төгрөгөөр буюу 22.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
	1	2	3=2-1
Б			
Мөнгөн хөрөнгө	24,176,097.2	29,202,085.1	5,025,987.9
Авлага	181,360.9	106,922.1	(74,438.8)
Бараа материал	2,200,471.2	2,345,994.5	145,523.3
Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо	118,316.0	1,509,955.5	1,391,639.5
Үндсэн хөрөнгө	30,420,824.2	38,060,345.6	7,639,521.4
Биет бус хөрөнгө	7,951,305.6	8,735,691.0	784,385.4
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	51,851.0	-	(51,851.0)
Нийт хөрөнгө	65,100,226.1	79,960,993.8	14,860,767.7
Богино хугацаат өр төлбөр	2,500,918.0	662,639.2	(1,838,278.8)
Урьдчилж орсон орлого	262,913.8	149,929.4	(112,984.4)
Урт хугацаат зээл	4,941,250.4	4,281,328.6	(659,921.8)
Хойшлогдсон орлого	-	243,683.2	243,683.2
Төрийн өмч	241,840.0	241,840.0	-
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	3,149,852.8	3,131,492.0	(18,360.8)
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	19,295,044.8	28,057,707.6	8,762,662.8
Хуримтлагдсан ашиг	34,708,406.3	43,192,373.8	8,483,967.5
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	65,100,226.1	79,960,993.8	14,860,767.7

Дээрх хүснэгтээс харахад, өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, урьдчилж төлсөн зардал тооцоо, үндсэн хөрөнгө, богино хугацаат өр төлбөр, эздийн өмчийн бусад хэсэг, хуримтлагдсан ашиг данснууд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 29,202.1 сая төгрөг болж 5,025.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Энэ нь техник хяналтын үзлэгийн орлого, зорчигч тээвэр, хөдөлгөөн удирдлага, техник хяналт, ачаа тээврийн орлогууд нэмэгдсэн, ачаа тээврийн зөвшөөрөл олголтын программыг аж ахуйн нэгжүүдэд үнэ төлбөртэйгөөр ашиглуулах төлбөрийг шинэчлэн тогтоосон, НИТХ-ын 2024 оны "Нийслэлд олгох автотээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаар олгох" тогтоолын дагуу тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дуудлага худалдааг нийслэлд шилжүүлэх болсонтой холбогдуулан тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаар олгох үйлчилгээний орлого нэмэгдсэнээс шалтгаалсан;
- Авлагын дансны үлдэгдэл 107.0 сая төгрөг болж, тайлант онд зорчигч тээврийн, GPS буюу хөдөлгөөний хяналтын, техник хяналтын үзлэгийн, татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн, бэлтгэн нийлүүлэгч худалдан авагч нараас авах авлагыг барагдуулснаас 74.4 сая төгрөгөөр буурсан;
- Бараа материал дансны үлдэгдэл 2,346.0 сая төгрөг болж, тайлант онд худалдан авсан 2,130.8 сая төгрөг, Дархан-Уул аймгийн ИТХ-ын 08 дугаар тогтоолоор бүртгэсэн үнэт цаасны 3.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэж нийт 145.6 сая төгрөгөөр өссөн;
- Урьдчилж төлсөн зардал, тооцоо дансны үлдэгдэл 1,600.0 сая төгрөг болж, худалдан авагч, бэлтгэн нийлүүлэгчид төлөх урьдчилгааг гүйцэтгэгч байгууллагад шилжүүлснээр 1,392.0 сая төгрөгөөр өссөн;
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 38,060.4 сая төгрөг болж, ТӨБЗГ-ын 2024 оны 694 дугаар тогтоол, А-1/296 дугаар албан бичгээр худалдан авсан 2,492.3 сая төгрөг, ТӨБЗГ-ын 2024 оны А-1/378 дугаар албан бичгээр бүртгэлжүүлсэн 5.6 сая төгрөг.

**Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан**

салбараас салбарт шилжүүлсэн 1,051.4 сая төгрөг, Орхон аймгийн орон нутгийн өмчийн газрын 2024 оны 875 дугаар албан бичгээр үнэ төлбөргүй шилжин ирсэн авто зогсоолын барилгын 4,976.7 сая төгрөг, Дархан-Уул аймгийн ИТХ-ын 2024 оны 08, 19 дүгээр тогтоол, Дорноговь аймгийн Сайншанд сумын Засаг даргын 2024 оны А/71 дүгээр захирамж, Орхон аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2024 оны 1226 дугаартай албан бичиг, Сэлэнгэ аймгийн ИТХ-ын 2024 оны 180 дугаар тогтоол, Өмнөговь аймгийн Даланзадгад сумын Засаг даргын 2024 оны А/466 дугаар захирамж, Дорноговь аймгийн ИТХ-ын 2024 оны 12/03 дугаар захирамж, Увс аймгийн засаг даргын 2024 оны 21/01 дүгээр тогтоол, Баян-өлгий аймгийн засаг даргын 2024 оны А/807 дугаар захирамж, ТӨБЗГ-ын 2024 оны 483 дугаар тогтоолоор үнэ төлбөргүй шилжин ирсэн 667.8 сая төгрөгийн хөрөнгөөр тус тус нэмэгдэж, 7.6 сая төгрөгөөр өссөн;

- Биет бус хөрөнгө дансны үлдэгдэл 8,735.7 сая төгрөг болж, ТӨБЗГ-ын 694 дүгээр тогтоолын дагуу худалдан авсан 39.7 сая төгрөг, Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын засаг даргын 2024 оны А/486 захирамж, Нийслэлийн засаг даргын 2013 оны А/436 захирамж, Ховд аймгийн Булган сумын засаг даргын 2022 оны А/175 дугаар захирамж, Говь-Алтай аймгийн засаг даргын 2024 оны А/09 захирамжаар үнэ төлбөргүй шилжин ирсэн газрын 1,069.8 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, нийт 784.4 сая төгрөгөөр өссөн;
- Хойшлогдсон татварын хөрөнгө данс тайлант үеийн түр зөрүүг бүртгэснээр 51.9 сая төгрөгөөр буурсан;
- Богино хугацаат өр төлбөр дансны үлдэгдэл 662.7 сая төгрөг болж, аж ахуйн нэгжүүдэд шилжүүлэх зорчигч тээврийн онлайн билет, Хүүхдийн төлөө санд шилжүүлэх тээврийн хэрэгслийн дугаарын дуудлага худалдаа, МИАТ ТӨХК-д өгөх газрын үлдэгдэл төлбөрийн дүнгээр нийт 1,838.3 сая төгрөгөөр буурсан;
- Урьдчилж орсон орлого дансны үлдэгдэл 150.0 сая төгрөг болж, харилцагч иргэн, аж ахуйн байгууллагуудад үзүүлсэн үйлчилгээг тайлант үеийн орлогоор хүлээн зөвшөөрч бүртгэснээр 113.0 сая төгрөгөөр буурсан;
- Урт хугацаат зээл дансны үлдэгдэл 4,281.4 төгрөг болж, Тээврийг хөгжүүлэх төслийн хүрээнд авсан зээлийн тайлант үеийн зээл төлөлтийн 660.0 сая төгрөгөөр буурсан;
- Хойшлогдсон орлого дансны үлдэгдэл 243.7 сая төгрөг болж, 14 салбарт балансаас балансад шилжин ирсэн хөрөнгийн 257.4 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, ашигласнаас хойш тооцсон элэгдлийн зардлын 13.7 сая төгрөгийг бусад орлогод бүртгэснээс шалтгаалан 243.7 сая төгрөгөөр өссөн;
- Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл данс 3,131.5 сая төгрөг болж, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийг дахин үнэлж бүртгэсэнтэй холбоотой 18.4 сая төгрөгөөр буурсан;
- Эздийн өмчийн бусад хэсэг дансны үлдэгдэл 28,057.8 сая төгрөг болж, үнэ төлбөргүй шилжин ирсэн үндсэн болон биет бус хөрөнгийн 8,762.7 сая төгрөгөөр өссөн;
- Хуримтлагдсан ашиг дансны үлдэгдэл 43,192.4 сая төгрөг болж, тайлант үеийн ашгийн 8,484.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

3.5 Зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.3, 20 дугаар зүйлийн 20.1.3-д заасны дагуу Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ техник, эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний төлөвлөгөөг боловсруулж, ТӨБЗГ-аар батлуулж, биелэлтийг хангах үүрэгтэй.

ТӨБЗГ-ын 2023 оны 694 дүгээр тогтоолоор баталсан 2024 оны эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөгөөр орлогыг 36,200.0 сая төгрөгөөр, зардлыг 33,630.0 сая төгрөгөөр баталж, ТӨБЗГ-ын 2024 оны 384 тоот тогтоолоор нэмж тодотгон, нийт орлогыг 43,000.0 сая төгрөгөөр, нийт зардлыг 41,500.0 сая төгрөгөөр, 1,350.0 сая төгрөгийн ашигтай ажиллагааг тогтоосон байна. Үүнээс хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээнд 25,684.3 сая төгрөгийг төлөвлөсөн байна.

Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин

Гүйцэтгэлээр 52,843.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 39,305.5 сая төгрөгийн зардал гарган 13,537.6 сая төгрөгийн татварын өмнөх ашигтай ажилласан байна.

Нийт орлогын гүйцэтгэл 52,843.1 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 9,843.1 сая төгрөг буюу 123 хувиар давсан нь техник хяналтын үзлэгийн орлого, зорчигч тээвэр, хөдөлгөөн удирдлага,

**Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан**

техник хяналт, ачаа тээшийн орлогууд нэмэгдсэн, ачаа тээврийн зөвшөөрөл олголтын программыг аж ахуйн нэгжүүдэд үнэ төлбөртэйгөөр ашиглуулах төлбөрийг шинэчлэн тогтоосон, НИТХ-ын 2024 оны "Нийслэлд олгох автотээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаар олгох" тогтоолын дагуу тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дуудлага худалдааг нийслэлд шилжүүлэх болсонтой холбогдуулан тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаар олгох үйлчилгээний орлого нэмэгдсэн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Нийт зардал 39,305.5 сая төгрөг буюу 94.7 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Энэ нь цалинг 631.9 сая төгрөгөөр, нэмэгдэл, урамшууллыг 1,044.8 сая төгрөгөөр, ашиглалтын зардлыг 117.8 сая төгрөгөөр, томилолтын зардлыг 209.2 сая төгрөгөөр, засвар үйлчилгээний зардлыг 67.7 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулсан нь голлон нөлөөлсөн байна.

Тайлант онд цэвэр ашиг 11,232.7 сая төгрөг болж, төлөвлөснөөс 9,882.7 сая төгрөгөөр орлого давж биелсэн нь нөлөөлжээ.

Зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийн нэгтгэл хүснэгт

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр			/мянган төгрөгөөр/			
№	Үзүүлэлт	2023 оны гүйцэтгэл	2024 оны		Зөрүү	Хувь
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
A	1	2	3	4	5	6
1 Нийт орлого						
Үүнээс: Цэвэр борлуулалт		40,900,363.5	43,000,000.0	52,843,011.8	9,843,011.8	122.9
2 Нийт зардал		29,805,209.4	41,500,000.0	39,305,471.1	-2,194,528.9	94.7
Үүнээс:						
а) ББӨ		27,757,799.9	39,400,000.0	36,126,447.3	-3,273,552.7	91.7
б) Ерөнхий ба удирдлагын зардал		2,047,409.5	2,100,000.0	3,179,023.7	1,079,023.7	151.4
3 Цэвэр ашиг, алдагдал		9,451,683.9	1,350,000.0	11,232,615.7	9,882,615.7	832.0

Хөрөнгө оруулалтын зардал, арга хэмжээний төлөвлөгөөний дагуу үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай 26 нэр төрлийн бараа ажил үйлчилгээ, тоног төхөөрөмж худалдан авч, өөрийн эх үүсвэрээс 7,561.4 сая төгрөгийн зардлыг санхүүжүүлсэн байна.

Тайлант 2024 онд ТӨБЗГ-т 2,835.6 сая төгрөгийн ноогдол ашиг, түрээсийн орлогын 40 хувь 92.8 сая төгрөгийг тус тус төвлөрүүлжээ.

3.5.3 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

ТӨБЗГ-ын 2023 оны 694 дугаар тогтоолоор 2024 оны хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг баталсан байна. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд барилга байгууламж, гадна зам талбай тохижилтын ажил, технологийн туулах чадвар сайтай автомашин, бараа материал, тоног төхөөрөмж нийт 32 нэр төрлийн 20,684.3 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авахаар төлөвлөсөн. Гүйцэтгэлээр 19 ажил бүрэн хэрэгжиж, 7 ажил гүйцэтгэлийн шатандаа байна. Үүнээс төсөв нэмэгдсэн тул 4 ажлыг 2025 онд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн, 2 ажил эрх шилжүүлсэн, 1 ажил техникийн нөхцлөөс шалтгаалан хойшилсон, худалдан авах ажиллагаанд нийт 7,561.4 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд урсгал зардлын шинж чанартай 6 нэр төрлийн 363.3 сая төгрөгийн бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахаар төлөвлөж, гүйцэтгэлээр өөрийн эх үүсвэрээс 351.3 сая төгрөгөөр санхүүжүүлсэн байна.

Илрүүлэлт 1. Захирлын 2024 оны А/13 тушаалаар батлагдсан Үйлдвэрийн газрын 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлэх Дорноговь аймгийн Замын үүд суманд тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийн байр шинээр барих ажил, Замын үүд суманд шинээр баригдах автотээврийн үндэсний төвийн барилгын хүчитгэлийн зураг болон төсөв шинэчлэх ажил, нийт 2 ажил техникийн нөхцөлөөс шалтгаалан хэрэгжээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1 "Захиалагч батлагдсан төсөвт туссан төсөл, арга хэмжээ бүрээр худалдан авах ажиллагааг үр ашигтай төлөвлөж, батална" 21.2 "санхүүгийн төлөв,

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

түүний дотор төлөвлөж байгаа ашиг" гэж заасантай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх"
батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авах ажиллагааг холбогдох хууль журмын дагуу төлөвлөж,
зохион байгуулах зөвлөмж өгөв.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийсэн төв, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын үйл ажиллагааг сайжруулахаар нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, заавар, журмын дагуу өөрчилж, боловсруулж мөрдөх, он дамжсан авлага, өглөгийн үлдэгдлийг барагдуулах шат дараатай арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх, бичиг хэргийн материалыг цахим дэлгүүрт захиалга өгч худалдан авалт хийх, элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр бүртгэх зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Гэрэлтэх бүртгэл Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Д.Галт-Эрдэнэ, аудитор С.Дашдэндэв, туслах аудитор Э.Алтангэрэл, Ч.Мөнхбаясгалан нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтын менежер Д.Батмөнх, захирал А.Сарангэрэл нар анхан шатны чанарын хяналтыг, Санхүү-нийцлийн аудитын газрын ахлах аудитор Ц.Энхжаргал, аудитын менежер Д.Энхдалай, газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар дараагийн шатны чанарын хяналтыг хэрэгжүүлсэн.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ 2024 оны санхүүгийн тайлангаа Үндэсний аудитын газарт 2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн 01/185 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2023 оны орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн нийт зардлын дүнгээр сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн нийт зардал 29,805.2 сая төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 298.1 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу төв нь хангамж болон үйл ажиллагаанд тавих хязгаарлалтуудыг мөрдөж, хэмнэлтийн горимыг баримтлан ажилласан бөгөөд зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг хэмнэж ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцлийн асуудлаар илэрсэн 1 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 7312 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

Тайлант онд Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст нийт 169,222.0 сая төгрөгийн 7312 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулан ажилласан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт болон бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар шалгагдагч байгууллагын 2024 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланг хамруулж, мөнгөн хөрөнгө, авлага, өглөг, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, орлого, зардлын данснуудад горим, сорил хэрэгжүүлсэн. Аудитын илрүүлэлтийг шалгагдагч байгууллагад танилцуулж, асуудлын бүртгэлээр баталгаажуулсан.

Аудитаар илэрсэн 354.6 сая төгрөгийн 8 алдаа, зөрчлөөс 142.9 сая төгрөгийн алдааг 2 залруулсан, хэрэгжилт хангагдаагүй 6 асуудлыг жилийн эцсийн аудитын тайланд тусгаж төлбөрийн акт тогтоох, албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын салбаруудын 2024 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгдээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар илэрсэн төв, албаны 9,275,589.7 төгрөгийн зөрчлөөс 9,259.0 сая төгрөгийн зөрчилд 5 албан шаардлага хүргүүлж, 16.6 сая төгрөгийн зөрчилд 4 зөвлөмж өгсөн. Аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт 94.7 хувийн биелэлтэй байна.

Хүснэгт 4. Нийт төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	5	9,258,987.1	5	9,258,987.1	100.0
Зөвлөмж	4	16,602.6	3	9,609.6	88.0
Нийт дүн	9	9,275,589.7	8	9,268,050.1	94.7

Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй Төв албаны хугацаа хэтэрсэн, он дамжсан авлагыг бүрэн барагдуулаагүй тул албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэсэн.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарал татсан дараах асуудлуудыг авч үзэж, горим сорил хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Үүнд:

Төв албаны санхүүгийн аудитаар илэрсэн:

- Дуудлага худалдааны орлоготой холбоотой тооцооллыг зөв тооцоолж, зохих санд хугацаанд нь бүрэн төвлөрүүлсэн эсэх;
- НӨАТ-ын тайланг үнэн зөв тооцоолсон эсэх;

Ховд аймгийн Төрийн аудитын газраас ирүүлсэн:

- Цамбагаравын хүчтэн ХХК-д автотээврийн үйлчилгээнд 12.0 сая төгрөгийг шилжүүлсэн, уг ажил гүйлгээ нь байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой эсэх нь тодорхойгүй;
- Захирлын 2024 оны А/106 дугаартай тушаалаар 2023 оны балансын урамшууллыг 2 сараас олгохоор заасан нь урамшуулал олгох журмыг мөрдөөгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой төв албаны. 723.8 сая төгрөгийн 5 алдаа илэрснийг аудитын явцад тохируулах бичилт хийлгэж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Нэгтгэсэн тайланд 14 салбарт үнэ төлбөргүй шилжин ирсэн нийт 257.4 сая төгрөгийн үлдэгдэл өртөгтэй үндсэн хөрөнгийг хойшлогдсон орлого дансанд бүртгэж тайлагнаагүй, нөөцийн өр төлбөр дансанд бүртгэж, тайлагнасан.
- Тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дуудлага худалдаанаас олсон орлогыг 85.5 сая төгрөгөөр бууруулан бусад орлого дансанд бүртгэж, уг дүнгээр борлуулалтад ногдох НӨАТ-ыг илүү тайлагнасан;
- Данс хоорондын дотоодын шилжилт хөдөлгөөний 358.1 сая төгрөгийг дэнчин буцаалтын өглөгөөр тооцсон;
- Банкны үйлчилгээний шимтгэлийн 0.1 сая төгрөг, данс андуурсан гүйлгээний 7.2 сая төгрөгийг тооцоолоогүй;
- Хүүхдийн төлөө санд төвлөрүүлэх орлогыг 15.6 сая төгрөгөөр илүү шилжүүлж, авлагаар тайлагнаагүй;

Аудитаар төв алба, салбаруудад нийт 603.5 сая төгрөгийн 23 зөрчил илэрснээс, 11.3 сая төгрөгийн 4 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 105.2 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 албан шаардлага хүргүүлж, 487.1 сая төгрөгийн зөрчилд 14 зөвлөмж өгч, 1 асуудлыг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх санал хүргүүлсэн. Үүнд:

- Төв албаны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар: Нийт 554.9 сая төгрөгийн 9 зөрчил илэрснээс 8.7 сая төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 105.2 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 3 албан шаардлага хүргүүлж, 441.0 сая төгрөгийн 4 зөвлөмж өгсөн байна.
- Харьяа салбаруудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар: Нийт 48.6 сая төгрөгийн 13 зөрчил илэрснээс 2.6 сая төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоож, 46.0 сая төгрөгийн 10 зөвлөмж өгч, 1 асуудлыг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх санал өгсөн байна.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 603.5 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 298.1 сая төгрөгөөс давсан тул Хязгаарлалттай дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Томилолтын зардлын талаар

Илрүүлэлт 1. Төвийн Захирлын 2024 оны А/188 дугаар тушаалаар нэр бүхий 2 ажилтны албан томилолтын зардалд 28.2 сая төгрөг батлагдсанаас 5.9 сая төгрөгийг илүү шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү шилжүүлсэн албан томилолтын 5.9 сая төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж, улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2. Улирлын урамшууллын талаар

Илрүүлэлт 2. Төвийн Захирлын 2024 оны Б/139 дугаар тушаалаар сахилгын шийтгэлтэй нэр бүхий 1 ажилтанд 2 улирлын үр дүнгийн урамшуулалд 2.8 сая төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8 "Хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл ажилтныг хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцно", 2020 онд байгуулсан Хамтын гэрээний 2.8 "Ажлын үр дүнгийн урамшууллыг ажилтны нэг сарын үндсэн цалингаас хамааруулан ажил олгогч нийт ажилчдад хагас болон бүтэн жилээр олгоно. Энэхүү урамшууллыг сахилгын шийтгэл ногдуулсан ажилтанд олгохгүй" гэж

заасантай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд олгосон улирлын урамшууллын 2.8 сая төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, улсын төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

1. Дуудлага худалдааны орлого, авлага, НӨАТ-ын өглөгтэй холбоотой

Илрүүлэлт 1. Ерөнхий нягтлан бодогч нь анхан шатны баримтад үндэслээгүй дуудлага худалдааны орлогыг буруулж, борлуулалтад ногдох НӨАТ-ыг 85.5 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн бүртгэж, татварын тодорхойлолтоорх НӨАТ-ын өглөгийн үлдэгдлийг санхүүгийн тайлан дахь НӨАТ-ын өглөгийн үлдэгдлээс 75.8 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан, өмнөх оны аудитаар дуудлага худалдаатай холбоотой зөрчил гаргасан нь давтагдсан;

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл, хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 "Бараа ажил үйлчилгээг импортоор оруулсан экспортод гаргасан, түүнчлэн борлуулсан бол тухай бүрд албан татвар ногдуулна", Автотээврийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.4-т "Энэ хуулийн 17.3-т заасан орлогыг Хүүхдийн төлөө санд төвлөрүүлнэ", Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2022 он А/207 дугаар тушаалаар баталсан "Тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дуудлага худалдааг зохион байгуулах журам"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.10-т "Тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дуудлага худалдаанаас төвлөрүүлсэн орлогоос дуудлага худалдааны үйл ажиллагааны зардалд 10 хувийг суутган тооцож, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тусгай санд төвлөрүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг", "иж бүрэн байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Анхан шатны баримтад үндэслээгүй дуудлага худалдааны орлогыг буруулж, борлуулалтад ногдох НӨАТ-ыг нэмэгдүүлж, НӨАТ-ын тооцоог хянаагүй, зөрүүтэй тайлагнасан зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Он дамжсан хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулах, өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах талаар

Илрүүлэлт 2. Нэгтгэсэн тайлангийн авлагын дансны эцсийн үлдэгдэлд 2 салбар болон төв албаны 7 байгууллага, 2 хувь хүнээс авах 4-7 жилийн насжилттай 10.9 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн, он дамжсан авлагыг барагдуулаагүй, төв албаны авлагатай холбоотой өмнөх оны зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна. Мөн зорчигч тээврийн 2 байгууллагад өгөх 12.1 сая төгрөгийн эцсийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй, нийт 23.1 сая төгрөгийн зөрчилтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Он дамжсан, хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулаагүй, өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

3. Албан томилолтын талаар

Илрүүлэлт 3. Зам, тээврийн сайдын 2024 оны А/153 дугаар тушаалыг үндэслэн Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын Захирал 2024 оны А/188 дугаар тушаал гаргаж, Бүгд Найрамдах Хятад

Ард Улсад зохион байгуулагдсан хуралд оролцох ажлын хэсэг томилж, бүрэлдхүүнд оролцсон Зам тээврийн яамны нэр бүхий 2 албан хаагчид 6.4 сая төгрөгийн албан томилолтын зардлыг олгож, зориулалт зөрчсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6.6-д "тухайн шатны төсвөөс санхүүжүүлэхээр хуулиар тогтоосон чиг үүргийг зөвхөн тухайн шатны төсвийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Гадаад албан томилолтын зардлын зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт өөрчлөлт оруулах талаар

Илрүүлэлт 1. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомж, заавар, журмын дагуу өөрчилж, үйл ажиллагаандаа мөрдөөгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 зүйлийн 18.2 "Аж ахуйн нэгж байгууллагын удирдлага нь нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм, журам, зааварт нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж, мөрдөж ажиллана", 20 зүйлийн 20.2.2 "аж ахуйн нэгж байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулах, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах", санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж, мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль, тогтоомж, заавар журмын дагуу Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт нэмэлт зардал гаргахгүйгээр өөрчлөлт хийж, батлуулан мөрдөх

2. Он дамжсан хугацаа хэтэрсэн өглөгийг шийдвэрлэх талаар

Илрүүлэлт 2. Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ нь Драгон холдинг ХХК-тай 2016 онд "Үл хөдлөх эд хөрөнгө худалдан, худалдан авах гэрээ" байгуулан "Dragon bus terminal" төвийн 1 давхрын 979.14 м2 талбайг 2,883.5 сая төгрөгөөр худалдан авч, 2016-2020 онд нийт 2,837.3 сая төгрөгийг төлж барагдуулсан. 2022 онд байгуулсан гэрээгээр өмнөх гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулан талбайг өөрчлөх талаар хэлэлцсэн байна. Өглөгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд 2016 онд үүссэн, Драгон холдинг ХХК-тай байгуулсан гэрээний 51.2 сая төгрөгийн он дамжсан өглөгийн үлдэгдэлтэй, холбогдох хууль эрх зүйн хүрээнд шийдвэрлэгдээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах,," заалт, мөн хуулийн 20.2.6 "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" заалтуудтай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Он дамжсан хугацаа хэтэрсэн өглөгийг барагдуулах шат дараатай үр дүнтэй арга хэмжээ авч, хэрэгжүүлэх, өглөгийн эцсийн үлдэгдлийг тайлант үе бүрийн эцэст хянаж, тооцоо нийлэн баталгаажуулж байх.

3. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой

Илрүүлэлт 4. Төв албаны үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 167 ширхэг 267.1 сая төгрөгийн үндсэн болон биет бус хөрөнгө бүртгэлтэй, цаашид ашиглах шаардлагатай эсэхийг шийдвэрлээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 3.2 "илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох", Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 6.6.2 "Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийг дараах тохиолдолд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэрээр данснаас хасна" 6.2.1 элэгдлийн

нийт хэмжээ, ашиглалтын хугацаагаараа балансын үнээ бүрэн нөхсөн бөгөөд цаашид зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй 7 дугаар зүйлийн 7.2 "Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр акталж, данснаас хасахаар шийдвэрлэж, зөвшөөрөл авсан боловч ашиглалтын шаардлага хангаж байгаа, дахин ашиглах боломжтой хөрөнгийн үнийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газартай зөвшилцөн тогтоож, дахин данс бүртгэлд тусгана" гэж, заасантай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын "үнэлгээ ба хуваарилалт", "иж бүрэн байх", батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тогтоож бүртгэх, акталж данс бүртгэлээс хасах саналыг бэлтгэн холбогдох эрх бүхий байгууллагад хүргүүлж шийдвэрлүүлэх.

4. Цахим худалдан авалттай холбоотой.

Илрүүлэлт 5. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн "Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээ худалдан авах" заалтыг хэрэгжүүлээгүй 126.0 сая төгрөгийн бичиг хэргийн материалыг цахим дэлгүүрт захиалга өгөөгүй, бусад этгээдээс худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно" гэж заасантай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг үндэслэн худалдан авах бараа, үйлчилгээний жагсаалт байршуулах хүсэлтийг төрийн худалдан авах ажиллагааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлж, худалдан авалт хийж байх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

2. Төв албаны санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

		/мянган төгрөгөөр/											
Д.д	Зөрчлийн товч утга	Үүнээс											
		Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Ерөнхий нягтлан бодогч нь анхан шатны баримтад үндэслэгүй дуудлага худалдааны орлогыг бууруулж, борлуулалтад ногдох НӨАТ-ыг 85,487.7 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн бүртгэж, татварын тодорхойлолтоорх НӨАТ-ын өглөгийн үлдэгдлийг санхүүгийн тайлан дахь НӨАТ-ын өглөгийн үлдэгдлээс 75,810.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан, өмнөх оны аудитаар дуудлага худалдаатай холбоотой зөрчил гаргасан нь давтагдсан;	1	75,810.1	-	-	1	75,810.1	-	-	-	-	-	-
2	Төвийн захирлын 2024 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн удирдамжаар 1 ажилтны ХБНГУ-д сургалтад хамрагдах томилолтын зардалд 28,195.1 мянган төгрөг батлагдсанаас 5,914.2 мянган төгрөгөөр илүү шилжүүлсэн байна.	1	5,914.2	1	5,914.2	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Төвийн захирлын 2024 оны Б/139 дугаар тушаалаар сахилгын шийтгэл ногдуулсан 1 ажилтанд мөн төвийн захирлын 2024 оны А/169 дугаар тушаалаар 2024 оны 2 улирлын үр дүнгийн урамшуулалд 2,800.00 мянган төгрөг олгосон байна.	1	2,800.0	1	2,800.0	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Нэгтгэсэн тайлангийн авлагын дансны эцсийн үлдэгдэлд 2 салбарын 7 байгууллагаас авах 4-5 жилийн насжилттай 3,011.8 мянган төгрөгийн, төв албаны 2 хувь хүнээс авах 7 жилийн насжилттай 7,897.9 мянган төгрөгийн,	1	23,042.1	-	-	1	23,042.1	-	-	-	-	-	-

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

	биет болон биет бус хөрөнгө бүртгэлтэй, дахин үнэлэх, цаашид ашиглах цаардлагатай эсэхийг шийдвэрлээгүй байна.																
9	Тайлант онд албан хэрэгцээнд 126,000.00 мянган төгрөгийн бичиг хэргийн материалыг цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийгээгүй бэлтгэсэн байна.	1	122,807.0	-	-	-	-	-	1	122,807.0	-	-	-	-	-	-	-
	Дүн	9	554,916.2	2	8,714.2	3	105,189.1	4	441,012.9	-	-	-	-	-	-	-	-

3. Төв албаны бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчлийн нэгтгэл

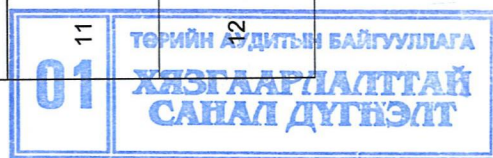
	Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
1	Захирлын 2024 оны А/13 тушаалаар батлагдсан Үйлдвэрийн газрын 2024 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлэх Дорноговь аймгийн Замын үүд суманд тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгийн байр шинээр барих ажил, Замын үүд суманд шинээр баригдах автотээврийн үндэсний төвийн барилгын хүчитгэлийн зураг болон төсөв шинэчлэх ажил, нийт 2 ажил техникийн нөхцөлөөс шалтгаалан хэрэгжээгүй байна	1	-	-	-	-	-	1	-
	Дүн	1	-	-	-	-	-	1	-

4. Харьга салбаруудын санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д.д	Салбарууд	Алдааны товч утга	Үүнээс										Хууль хяналтын байгууллага д шилжүүлсэн асуудал
			Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
1	Архангай аймаг дахь Автотээврийн үндэсний төв	Нийгмийн даатгалын тайлангаар 97.3 мянган илүү төлөлттэй байхад тайлагнаагүй.	1	97.3	-	-	-	-	1	97.3	-	-	-
2	Дархан-Уул аймаг дахь Автотээврийн үндэсний төв	ХНХС-ын 2021 оны "Дундаж цалин хөлс тодорхойлох журам"-н 1.5 дахь хэсэгт зааснаар 1 цагийн дундаж цалин хөлсийг тооцоход программын тооцооллын алдаа гарч, 10 ажилтны 1,808.3 мянган төгрөгийн илүү цаг болон шөнийн цагийн нэмэгдэл хөлсийг илүү тооцож олгосон.	1	1,808.3	1	1,808.3	-	-	-	-	-	-	-
3	Орхон аймаг дахь Автотээврийн үндэсний төв	Тайлант хугацаанд 1 албан хаагчийн 64.5 мянган төгрөгийн цалинг дутуу олгосон байна.	1	64.5	-	-	-	-	1	64.5	-	-	-
4	Төв аймаг дахь Автотээврийн үндэсний төв	Газрыг бүртгэлд тусгах, бүртгэлтэй газрын хэмжээг зөв болгон залруулах	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
5	Өмнөговь аймаг, Цогтцэций суман дахь Автотээврийн үндэсний төв	9800 ӨМӨ дугаартай Ланд-76 автомашинд 17,000.0 мянган төгрөгийн моторын эд сольсон боловч капиталжуулаагүй. Хөрөнгийг эхний улиралд багтаан капиталжуулах.	1	17,000.0	-	-	-	-	1	17,000.0	-	-	-

6	Цалингийн тооцооллыг түүвэрлэн шалгахад 5 албан хаагчид 3,031.8 мянган төгрөгийн эзлэгийн амралтын олговрыг цалинтай нь давхардуулан олгосон.	1	3,031.8	-	-	-	-	1	-	3,031.8	-	-	-
7	Барилгын зураг төсөв нийт 19,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэлд тусгаагүй.	1	19,000.0	-	-	-	-	1	-	19,000.0	-	-	-
8	Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хуульд заасан хугацаанд аудитын байгууллагад ирүүлээгүй хугацаа хоцроосон.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
9	Тайлант онд худалдан авсан шатахууны зарцуулалтад тавих дотоод хяналтгүй, сумдад явсан км өмнөх сард явсан км-с зөрүүтэй, тухайлбал Баруун 5 аймагт ямар шийдвэрээр ажилласан нь тодорхойгүй.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
10	Жаргалант сумын Засаг даргын захирамжаар 2016 онд Ховд автотээврийн салбарт 56810.3м2 газрыг олгосон. Тухайн үед газрын мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгээгүйгээс 3000 м2 газрыг давхардуулж олгосон. Уг газар дээр авто вокзалын барилга баригдаж эхэлсэнтэй холбоотойгоор газрын маргаан үүссэн.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
11	Хөвсгөл аймаг дахь Автотээврийн үндэсний төв	1	793.3	1	793.3	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Сонгинохайрхан Техник хяналтын үйлчилгээний төв	1	6,847.8	-	-	-	-	1	-	6,847.8	-	-	-

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн
тайланд хийсэн аудитын тайлан

13	Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, гэрээ болон гүйцэтгэлийн тайлан шилэн дансанд мэдээлээгүй.	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Дүн	13	48,643.0	2	2,601.6	-	-	-	-	-	-	10	46,041.4	-	-	1	-

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2025 оны 03 дугаар сарын 25

№ 203/00150053

Улаанбаатар хот

СНМГ - 2025/053/НА-СТА-ТӨЧГ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын Захирлын 2024 оны Б/139 дугаар тушаалаар сахилгын шийтгэлтэй нэр бүхий 1 ажилтанд 2 дугаар улирлын үр дүнгийн урамшуулалд 2,800,000.00 (хоёр сая найман зуун мянга) төгрөг олгосон байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 123 дугаар зүйлийн 123.8-д "Хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэл ногдуулснаас хойш нэг жил өнгөрвөл ажилтныг хөдөлмөрийн сахилгын шийтгэлгүйд тооцно", 2020 онд байгуулсан Хамтын гэрээний 2.8-д "Ажлын үр дүнгийн урамшууллыг ажилтны нэг сарын үндсэн цалингаас хамааруулан ажил олгогч нийт ажилчдад хагас болон бүтэн жилээр олгоно. Энэхүү урамшууллыг сахилгын шийтгэл ногдуулсан ажилтанд олгохгүй" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" заалтыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Сахилгын шийтгэлтэй ажилтанд олгосон улирлын урамшууллын 2,800,000.00 (Хоёр сая найман зуун мянга) төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан дахь аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх төсөвт төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирал /Б.Гүрсоронзон/, ерөнхий нягтлан бодогч /С.Дунгаамаа/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ГЭРЭЛТЭХ БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Д.ЭНХДАЛАЙ

А.САРАНГЭРЭЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2025 оны 03 дугаар сарын 25

№ 202/20150053

Улаанбаатар хот

Сх.т.т. 0025/053/НА-СТА-ТӨҮГ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Авто тээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын Захирлын 2024 оны А/188 дугаар тушаалаар нэр бүхий 2 ажилтны албан томилолтын зардалд 5,914,200.00 (таван сая есөн зуун арван дөрвөн мянга хоёр зуун) төгрөгийг илүү шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" 20.2.6-д "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгаагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3.5-д "бүртгэл, тооцоог зөрүүтэй тооцоолсноос үр дагавар үүссэн", 4.2.3.8-д "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн" заалтыг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Илүү шилжүүлсэн албан томилолтын 5,914,200.00 (Таван сая есөн зуун арван дөрвөн мянга хоёр зуун) төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар төлүүлж, Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан дахь аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2025 оны 8 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирал /Б.Гүрсоронзон/, ерөнхий нягтлан бодогч /С.Дунгаамаа/ нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ГЭРЭЛТЭХ БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Д.ЭНХДАЛАЙ

А.САРАНГЭРЭЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 852/20150053

Улаанбаатар хот

СНМ- 2025/053/н.А-СТА-ТӨҮГ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ.

Ерөнхий нягтлан бодогч нь анхан шатны баримтад үндэслээгүй, дуудлага худалдааны орлогыг бууруулж, борлуулалтад ногдох НӨАТ-ыг 85,487,721.82 төгрөгөөр нэмэгдүүлэн бүртгэж, санхүүгийн тайлан дахь НӨАТ-ын өглөг татварын тодорхойлолтоорх НӨАТ-ын өглөгийн үлдэгдлээс 75,810,133.93 (Далан таван сая найман зуун арван мянга нэг зуун гучин гурван төгрөг ерэн гурван мөнгө) төгрөгөөр зөрүүтэй, өмнөх оны аудитаар өгсөн дуудлага худалдаатай холбоотой зөрчил давтан гаргасан;

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл, хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 "Бараа ажил үйлчилгээг импортоор оруулсан экспортод гаргасан, түүнчлэн борлуулсан бол тухай бүрд албан татвар ногдуулна", Авто тээврийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.4-т "Энэ хуулийн 17.3-т заасан орлогыг Хүүхдийн төлөө санд төвлөрүүлнэ", Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2022 он А/207 дугаар тушаалаар баталсан "Тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дуудлага худалдааг зохион байгуулах журам"-ын 2 дугаар зүйлийн 2.10-т "Тээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дуудлага худалдаанаас төвлөрүүлсэн орлогоос дуудлага худалдааны үйл ажиллагааны зардалд 10 хувийг суутган тооцож, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тусгай санд төвлөрүүлнэ" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4 дүгээр зүйлийн 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Анхан шатны баримтад үндэслээгүй дуудлага худалдааны орлогыг бууруулж, борлуулалтанд ногдох НӨАТ-ыг нэмэгдүүлж, НӨАТ-ын тооцоог хянаагүй, зөрүүтэй тайлагнасан зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирал /Б.Гүрсоронзон/, ерөнхий нягтлан бодогч /С.Дунгаамаа/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ГЭРЭЛТЭХ БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц НАРАНЧИМЭГ
Д ЭНХДАЛАЙ

А САРАНГЭРЭЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 850/20150053

Улаанбаатар хот

СНПГ-2025/053/НА-СТА-ТОИГ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Зам, тээврийн сайдын 2024 оны А/153 дугаар тушаалыг үндэслэн Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын Захирал 2024 оны А/188 дугаар тушаал гаргаж, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсад зохион байгуулагдсан хуралд оролцох ажлын хэсэг томилж, бүрэлдэхүүнд оролцсон Зам тээврийн яамны нэр бүхий 2 албан хаагчид 6,336,944.00 (Зургаан сая гурван зуун гучин зургаан мянга есөн зуун дөчин дөрвөн) төгрөгийн албан томилолтын зардлыг олгож, зориулалт зөрчсөн.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6.6-д "тухайн шатны төсвөөс санхүүжүүлэхээр хуулиар тогтоосон чиг үүргийг зөвхөн тухайн шатны төсвийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Гадаад албан томилолтын зардлын зөрчлийг таслан зогсоох, биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг арилгах, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирал /Б.Гүрсоронзон/, Ерөнхий нягтлан бодогч /С.Дунгаамаа/ нарт даалгав

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ГЭРЭЛТЭХ БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

НАРАНЧИМЭГ
ДЭНХДАЛАЙ

А.САРАНГЭРЭЛ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 03 сарын 25 өдөр

Дугаар 851/20250053

Улаанбаатар хот

СНМ-2025/053/НА-СТА-ТӨҮГ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нэгтгэсэн тайлангийн авлагын дансны эцсийн үлдэгдэлд 2 салбар болон төв албаны: 7 байгууллага, 2 хувь хүнээс авах 4-7 жилийн насжилттай 10,909,731.64 төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн, он дамжсан авлагыг барагдуулаагүй, төв албаны авлагатай холбоотой өмнөх оны зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна. Мөн зорчигч тээврийн 2 байгууллагад өгөх 12,132,362.0 төгрөгийн эцсийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй, нийт 23,042,093.64 (Хорин гурван сая дөчин хоёр мянга ерэн гурван төгрөг жаран дөрвөн мөнгө) төгрөгийн зөрчилтэй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "хууль тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Он дамжсан, хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулаагүй зөрчлийг арилгах албан шаардлагын биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 02-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Автотээврийн үндэсний төв ТӨҮГ-ын захирал /Б.Гүрсоронзон/, ерөнхий нягтлан бодогч /С.Дунгаамаа/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
ГЭРЭЛТЭХ БҮРТГЭЛ АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
Д.ЭНХДАЛАЙ

А.САРАНГЭРЭЛ

Утас: +976 51 261585

Факс: +976 11 323266, 324653

Цахим шуудан: info@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хаяг: Засгийн газрын IV байр

Бага тойруу-3, Чингэлтэй дүүрэг

Улаанбаатар-15160, Монгол Улс